

for et lille Folk som det danske, var at bringe almindelig Dannelse ind i Folket, fordi vi paa en ganske anden Maade kunne slutte os sammen herom, end et stort Folk kan det. Hvad jeg nævnte, var, at vi have en ganske særlig Stilling blandt Folkene, nemlig derved, at vi ere det eneste Folk, som har en Oldtid, som ikke falder sammen med andre Folks Oldtid, forsaavidt den har nogen kulturhistorisk Betydning.

Seg skal endnn, hvad nogle af de andre Endringsforslag angaar, udtale nogle Ord. Der er fremkommet forskellige Ytringer mod Flertallet i Anledning af Forslaget om at nedlægge de lærde Skoler i Kjøbenhavn og Randers. Der blev udtalt af den ærede Ordfører for Mindretallet, at det var ganske besynderligt, at vi havde valgt disse Skoler, idet den ene af dem netop var overordentlig blomstrende, og den ærede Minister udtalte, at den — det er den kjøbenhavnske — havde 175 Elever. Det blev udtalt om den anden, at den ogsaa var blomstrende, og det blev sagt, at skulde man søge at nedlægge nogle, skulde man søge at nedlægge dem, ved hvilke man finder det mindste Antal Elever, om ikke af andre Grunde, saa af økonomiske. Men, mine Herret, der er en Ting, som man ikke ser, som man ikke tager tilstrækkelig Hensyn til, og som ogsaa gjælder, naar man fra Ministerens og Andres Side taler om, at de nederste Klasser i Skolerne betale sig, og det er, at Betalingen i de lærde Skoler kun spiller en meget ringe Rolle paa deres Budget. Naar vi tage Udgifterne for — jeg tror, det er Aaret 1869—70 der har foreligget os fra Ministeren — ville vi se, at Skolekontingenterne, alle Skolerne, tilfammentagne, kun udgjøre omtrent 58,000 Rd., medens Udgifterne til disse lærde Skoler have Beløbet 249,000 Rd., altsaa med andre Ord, at Skolekontingenterne ikke engang udgjøre Fjerdedelen af Udgiftsbeløbet, og herunder er endda den kjøbenhavnske Skole medregnet, hvor ganske vist Skolekontingenterne fremtræde med en særegen Betydning, idet de nemlig udgjøre omtrent Halvdelen. Men hvorledes er ikke bestemte Forholdet ved den kjøbenhavnske Skole? Forholdet er saaledes, at den

Kjøbenhavnske Skoles Udgiftsbudget er mellem 22 og 23,000 Rd. Skolekontingenterne ere mellem 11 og 12,000 Rd., og der er altsaa tilbage at dække henved 11,000 Rd. Hvorledes er Forholdet med Hensyn til Randers Skoles Budget? Det er saaledes, at Udgiftssummen er noget over 18,000 Rd., og Indtægten af Skolekontingenter er kun mellem 4 og 5,000 Rd. Her bliver altsaa tilbage mellem 13 og 14,000 Rd. Det er derfor ikke det økonomiske, der kan være det afgjørende, naar der er Tale om at nedlægge denne eller den anden Skole, det er ikke Hovedsagen, om der er indkommet flere eller færre Indtægter gennem Skolekontingenterne. Derfor have vi heller ikke kunnet følge det ærede Medlems Forslag om at tage Ribe Skole istedetfor Randers. (Vrix: Det Forslag har jeg ikke stillet.) Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgfreds (Brix) sagde, at, naar vi endelig vilde tage Noget, skulde vi tage Ribe Skole; men det ønske vi ikke, fordi der er andre Momenter, der maa tages med i Betragtningen, og det økonomiske spiller kun en lille Rolle. Hvis vi nemlig tage Ribe Skole istedetfor Randers Skole, hvad vilde saa det økonomiske Resultat blive? Det vilde være, at vi vandt efter det sidste Regnskab for Skolerne, siger og skriver, omtrent 1,000 Rd. Der er altsaa andre Grunde, og netop de Grunde, som jeg tillod mig, at fremhæve, da jeg først havde Ordet, som gjøre, at det er særligt de af Flertallet foreslaede to Skoler, man maa tænke paa, naar man vil nedlægge Skoler. Det blev udtalt af den ærede Minister med Hensyn til en af disse Skoler, Randers Skole, at det var den, man mindst skulde tage, fordi for 15 Aar siden havde Byen anstrengt sig meget for at beholde denne Skole, og Byen vilde blive særdeles overrasket, hvis man nu nedlagde den. Jeg tror imidlertid, at man opfatter denne Side af Sagen noget arigtigt, idetmindste naar man ser paa, hvad der blev bestemt i vedkommende Lov. Randers Kommune ydede netop sit Bidrag til Skolen igjennem Bygningen, og det blev bestemt i Loven, at, naar Skolen skulde blive nedlagt, skulde Bygningen falde tilbage til Randers Kommune, og dette var en meget rigtig Bestemmelse, fordi